

آبونه شرائطی

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۵)، الق
آبانم (۳۵۱) غروشدور .

ممالك عثمانیه ده سنه لکی (۶۷)، الق
آبانم (۹) فرانقادر .

اداره خانه

باب عالی جاده سیده دائره مخصوصه

اضطرابات

آبونه بدلی پشندور .

§

مسلكه موافق آثار مع الممنونه قبول
اولنور . درج ابدله بن یازیلر اعاده
اولونماز .

الکشاف

سر ۱۳۳۰

دینی ، فلسفی ، علمی ، ادبی ، سیاسی هفته لقی مجموعه اسلامیه در .

والله یهدی من یشاء الی صراط مستقیم

صاحب و مدیر مسئول : اشرف ادیب

اتبعون اهدکم سبیل الرشاد

عدد ۲۷۵

۱۳ ذی الحجه ۱۳۳۱

پنجشنبه

۳۱ تشرین اول ۱۳۲۹

جلد ۱۱

اضطرابات

رساله مزین آ آمدیغی کوسترملک شرطیله
بتون یازیلر هر هانکی برقرنه طرفندن
اقتباس اولونه بیلیر .

§

مکتوبلرک ، امضالرک واضح و اوقوناقلی
اولمسی و آبونه صبره نوسردن محترمی
بولونمسی لازمدر .

§

ممالك اجنبیه ایچون آبونه اولانلرک
آدرس لریشک فر انسرجه ده یارلمسی دجا
اولنور .

§

پاره کوندرلدیکی ، ان نه یه د تراولدیغیک
واضعا بیلدیرلمسی دجا اولنور .

دونکی متجاسرله قارشى چالشیورلر . اونلر ایسه ینه صاقیلدر . اونلر صوفیهده صیجاق نظارتلرده، سرایلرنده مستریخانه بر صورتده مکافاتلرینی، خراجاھلرینی بکله یورلر . ارتکاب ایتدیکلری رذالتلرک مقابلینی ایسته یورلر . اونلر ملتیزک (بولغار ملتیک) حیثیتسز لک . بوتون جهان یایدقلى کبی، یکی استیلا ایتدیکمز اھالی نظر ندهده بزم باربار لغمزی طانتیلر . حکومت سابقه، قرارگاه عمومی، استیلا ایتدیکمز یرلرده بزه لازم اولیان ایشلرله اشتغال ایتدیکلرندن دولانی معناً مسئولدر . اھالی محلیه نك حریتنه، حیاته، مالنه، وجدانه تعرض ایتدیکلرندن شیمه دی یه قدر دوکولن قانلرک مسئولیتی ده آلرله عائددر .

مطبوعات

حمیت دینیہ، غیرت اسلامیہ

«تصفیر افکار» جریده اسلامیہ سی، طرابلس غربده صوک کونلرده وقوع بولان بر عاربده ایتالیانلره اوج بیک تلف، ایکی بیک ضایعات و بر دیرمک صورتیه خوارق بسالت و قهرمانی کوسترن مجاهدین اسلامیہ نك - کچن هفته کی نسخه مزده مندرج - مظفریاتی خبرینی درج ایتدکن صوکرآ آتیده کی ملاحظاتی علاوہ ایلشدر :

«او محترم مجاهدینک طویلر، تفنکر، بومبار قارشوسنده طوره رق الان ایتالیانلره، طرابلس غرب ماجراسته کیریشدکندن طولانی بلکه بک چوق پشیمانلق حس ایتدیرمک صورتده، ضربه اورده بیلرلرینک یکانه سائق ایسه هیچ شهبه سز صلابت دینه لری و دین اسلامک، یا کلش تلقین ایدیلن فوصایای مدنیہ ایله صفوت اخلاقیہ سی بوزوله مش کوکلره بخش ایتدیکی مزایای علویہ نك آثار اعجاز کارانه سیدر . طرابلسده کی دیندا شلریمزک ایکی سنه در قانلری بهاسنه دنیاده بر مثل دها کوروله مش صورتده اثبات ایتدکاری شو حقیقت، مملکتیمز ایچون چارہ نجاتی دینی استخفا فده کورن سطحی نظر انمزی درین دوشوندرسه، برآز عبرت وانصاف ایله حرکتہ سوق ایتسه کرک ...»

تَنْفِیْذُ وَ تَنْفِیْضُ

مدنیت اسلامیہ تاریخنک خطالری

۲۵۸ نجی نسخه دن مابعد

ایشته «کتاب الحراج» المزده، بوکتابی او قودوق، آلت اوست ایتدک، برایکی دفعه او قومقله فلان اکتفا ایتدهک، بربرینی متعاقب کرات ایله کوزدن کچیردک، سوزدک، امویه والیلری حقنده بر کله بیله بولامادق . ابو یوسف، هارون الرشیده والیلرینک سوء استعمالاتی خبر آلمش اولماسی مناسبتیه وعظ و نصیحت ایدیور :

«ای امیر المؤمنین، سنی الله یا فلاشدر ارجق بر یول طوتسهک، برآیده یاخود ایکی آیده بر مجلس قورسه کده مظلومک شکایتی دیکله سهک، ظالمکده حقندن کسهک نه خوش اولور! کوکلم، سنی تبعه سنک احتیاجتندن کیزله نه یین بر خلیفه کورمک ایسته بور. کوره جکسک، سن دیدیکم کبی بر ایکی مجلس قورار قورماز، بوتون ولایات و مراکزده ایش، شایع اولاجق، آرتیق ظالم، سنک واقف اولما کدن قورقارق ظلم یا پاماز اولاجق... بوندن باشقه والیلر، آیده دکل، بیله بر کون بیله مصالح عامه ایله مشغول اولدوغکی آ کلایجه اللهک اذنیله درحال ظلمدن واز کچه جک، یوله کله جکر...» (کتاب الحراج: صفحه ۶۴ و ۶۵)

صفحاتی محتویدر، از جمله (زیننه) نك (بر اویشته) قریه سندن راشد بن علی، (نیکریظه) نك (آچوده) قریه سندن احمد بن علی، اسعد بن رجب، (سیروز) نك (مونوف) قریه سندن محمود، زوجه سی و اوچ چوجنی، (سیروز) دن دیگر بر چوجوق ایله (زیننه) نك (ویتاستا)، (آنجهسته) (کوپ کوی) و سائر کویلر اھالی اسلامیہ سی کاملاً روملر طرفندن تنصر ایتدیرلشدر . حتی زیننه قضاسی داخلنده اسلام قلامش کبیدر .

§ صوکره (قره طووه) طرفلرندن کلن خبرلرده عین جغاعی حاویدر . اورادهده برر برر درجی بک اوزون سورده جک بر چوق کیمسه لر تنصر ایتدیرلش، مخالفت ایتک ایسته یلر قتل و اتلاف ایدیلش، پنج قیزلرک عرضلر، تجاوز اولومش ونهایت اولرینی تسلیم ایتک ایسته مه یین بعض کویلرده احراق ایدیلشدر .

حتی بو تنصر قضیه سی قره فریه و وودینه به قدر سرایت ایتمش، بورا اسلامی ده بیک درلو اشکینجه لره معروض قالغه باشلامشلردر .
§ قاسمیه جامی کلیسیایه تحویل اولمش، بو کونلرده آیوس دیمتریوس عنوانی آلتنده کشاد ایدلشدر . شلرک کونلرک آیینی ده بوراده یابیله جقدر .

اعتراف مظالم

قانی، وحشی اهل صلیبک بومظالم و شناغتی حقنده تردده دوشنلر اولورسه ایشته صوفیهده منتشر «نارود» غزته سنک صوک نسخه لرینک برنده «دوقور نه لهینوف» امضاسیله یازیلان آتیده کی اعترافنامه یی او قوسونلر :

«برسنه اول بزم خلاصکارلرحدودی کچدیلر، عثمانلی عسکرینی بوسکورتدیلر . عثمانلی اداره سی بزم خلاصکارلرک اداره سیله تبدیل ایدلدی . درحال بوماقلرک ساکن اولدقلری محالرده دهشتلی فعالیت ظهوره کلدی . اول امرده هیچ بر سبب منطقی یوق ایکن کافه قرا یا قیلدی . اختیار ارککلرک اکثری هیچ بر سبب و بهانه اولمقسزین عائله لرندن آبی ریلر ق حیوان کبی فلبه یه کتیرلدیلر . بولغار اردوسنک نمونه مدنیتی ! اونلره بالذات کوسترلدی . بعده داخلیه ناظری غوسپودین لود سفانوفک ضابطه مأمورلریله برلکده آسایش محلی واستراحت عامه یی محافظه یه مأمور اولان قوماندانلرک منفور و مستکبره جانلرک یا مدینی رذالتلری ارتکاب ایتدیلر .

«بوماقلر فی الحقیقه قورتولدیلر، امانه دن؟ اولا باره لرندن، صوکره صره ایله حیوانلرندن، چرک لرندن، البسه لرندن، بویونلرنده طاشیدینی دیزیلرندن، آواشیالرندن، قیش ایچون حاضر لادقلری نفقه لرندن ... هپسی صویولوب صوخانه چویرلدیلر . بوماقلر شایان مرحمت دکلدیلر . یرلرده کومولی پاتانیسلرینی بیله چیقاروب آلدیلر . والحاصل بوماغک مال و جان و ناموسیله ایستدکاری کبی اوپنادیلر .

«بوماق ایچون نه قانون، نه ده حق واردی . فقط بوده کافی کلدی . دها بوماقدن آله حق شی وار ایدی . هپسی صویولامشدی . بوماقده دها او یله بر خزینه قالمشدی که بوماق اونی کوز بیک کی محافظه ایدیوردی . اوده بوماغک دینی ایدی . بز اوکاده تعرض و تجاوز ایتدک . روحانی البسه ایله ملبس اولانلر بر آئنده صلیب، دیگر آئنده قلج اولدینی حالده مسکندن، نفقه دن، لباسدن، هر شیئدن محروم اولان بویچاره لره حضرت عیسی کی تسلی و یره جکاری یرده - حالت احتضارده بولنان بر عسکرک کیسه سی صویولدینی کبی - بوماقلرکده اک مقدس اولان دینلرینی صویدیلر، صوک نفره قدر خرسیتیان ایدلدیلر . بوماقلرک بو صورتله تبدیل دینه مجبور ایدلری نه قرون اولاده کورولمش، نه ده هیچ بر ملتده ایشیدلش برشی دکل ایدی . کچیردیکمز خلاصکارلر محاربه سی تاریخی اک زیاده تریز ایدمک، اک زیاده لغتله لره آندیراجق بر خاطره وارسه اوده بو بوماقلر مسئله سی اوله جقدر .

«ایشته بوماقلر، خلاصکارلری بویله طانیرلر و آنلری ایسته منلر . بوماقلر

(۱) عربجه لساننك بوتون اقوام اسلاميه آراسنده لسان تكلم، لسان تحریر، حتی لسان تعامل اوله رق تعمیمی . مؤلف بوباید بونون طلاقتی صرف ایدیور . لسان عربك حاوی اولدینی اسرار و مزایای، تأثیرات نافعہ سنی برتفصیل آکلاتیور . هله کتاب وسنتك عربجه اولیشی مؤلف محترم ایچون بوخصوصده پك بویوك راستنادکاه تشکیل ایدیور . چونکه عربجه یه وقوفی اوله میانلرک تأثیری، پك قطعی و مجرب اولان کتاب وسنتك ارشادات دینیہ سندن محروم قاله جقلرینی، بویله اولدقجهده هیچ بروقت نائل هدايت اوله میه . جقلرینی ؛ بشقه درلو مدینته ، ترقیه ایصینامایه جقلرینی ایلری سورویور .

(۲) عرب قومنك انتباهی . عربلرک اوزون زمانلردنبری طالمش اولدقلری خواب غفلتدن اویانمقجه ، ملت اسلامیه ، اسکی شوکت وعظمتنی تکرار اکتساب ایدمز . آنکچون ملت نجییه عرب همان اویانلی ؛ بو کونه قدر استقلاللرینی محافظه ایدرک ، کره ارضده کی بوتون اقوام اسلامیه یی تمثیل ایتکده اولان تورک ، فرس مجاهدلرینه قاریشمه لی ، اسلامیتک تعالیسی اوغورنده آنلرم یاردم ایتمہ لی . مؤلف بو نقطه یه کلنجه طرابلس غرب مسئله سنی ، سائر بلاد عربیه اجانبك نفوذی مسئله سنی خاطر لایورده ده ا زیاده هیجانه کلیر . و دیورک :

«اجانبك بلاد عربیه یی استیلا سندن اسلامیتك باشنه اینه جك مصیبتك پك بویوك اوله جفنی سویله مه یه بیله حاجت یوقدر . چونکه عربلر عناصر اسلامیه نك روحی مثابه سنده اولدینی کی یرلری ده ممالک اسلامیه نك مرکز نقطه لرینی تشکیل ایدر . شوخاله کوره عربلرک اجانب طرفندن مغلوب ایدیلرلری اسلاملرک شمدی یه قدر دوچار اولدقلری سائر مصیبتلره بکزه مز ؛ طوغرودن طوغرویه بوتون اهالی اسلامیه نك ذلیل و حقیر اوله لرینه سبیت ویرر . نصلکه رسول اکرم افندمز : «اذا ذلت العرب ذل الاسلام» بویورمشلردر . [۸]

«بناءً علیه اهالی اسلامیه آراسنده موجود اولان ارتباطك بقایای امتك حیاتی، شریعتك دوام نفوذی، حقوق اسلامیه نك صیاتی، دولت اسلامیه نك دول موجوده ایچنده قدرت وشوکتی .. آرزو اولنورسه، کله توحیدك کره ارضدن قالماسی، اسلامیتك کوستردیکی یولدن عالم انسانیتک اصلاحی، دنیا و آخرتده کی سعادت... ایسته نیلیورسه عرب، عجم، اوزاق، یاقین مطلقا بوتون مسلمانلرک نه یاپوب یاپوب ممالک عربیه نك احیاسی، عرب قومنك قوتلنمسی اوغورنده چالیشمسی و بوباید هر درلوفدا کارلقدن چکنمه مسی لازمدر ...»

صوکرانتباهه دعوت ضمننده طوغرودن طوغرویه ملت نجییه عربی مخاطب اتحاد ایدرک اداره لسان ایدیور ورساله سنی بروجہ آتی خطبه ایله ختامه ایردیریور :

[۱] رواه ابو بعلی فی مسنده عن جابر بن عبدالله .

— جامع الصغير —

الله سندن راضی اولسون ، آغزك قابانماسین ای ابویوسف ؛ سن طوغرونی آچقندن آچیغه سویله دک ، ایلیکی امر ایتدک ، نهی عن المنکره جسارت کوستردک ، برامکینی پریشان ایدن هارون الرشیدکی برمک جباره قارشی قویدک . سنکده ای مؤلف فاضل جورجی زیدان ، بوايشده کوستردیکک اک بویوک جرأت ؛ بنی امیه والیلرینک سیرت وخصلتلرینی کمال دقت واستقصا ایله تتبع ایتدکدن صوکر ا اوکی یولسلرقلره دسترس اولامایجه همان هارون الرشیدک والیلرندکی سیرت معهوده یی یاقالایه رق امویلره مال ایدیورمک ، عالمده اوله کوسترمکه چالیشمقده بولونما کدر .

مؤلف دیورک :

«والیلر ، فتح ایتدکری مملکت خلقنک اموالنی غصب ایتکده برشتی مانع کورمزلدی ؛ چونکه یوقارده سوزی کچدیکی کی اوللری کندیلری ایچین غنیمت طانیلردی .» (دردنجی جزء : صفحه ۲۵)

«یوقاروده سوزی کچدیکی کی» دیمکله خاطره کتیردیکی، ایکنجی جزءده کی شوسوزیدر :

«بنی امیه نك عربلک یولنده و دیگر ملتلی حقیر کورمک خصوصنده کوستردکری تعصبك جمله نتایجندن بری ده شودر : فتح ایتدکری مملکتلرک خلقنی وبوخلقک ماملکنی کندیلری ایچین رزق حلال بیلیورلدی . بوکا عراق والیسی (سعید بن العاص) ک شوسوزی دلالت ایدر : املاک عمومیه ، قریه لر ، قریشک برباغچه سی دیمکدر . اوندن ایسته دیکمزی آلیر ؛ دیله دیکمزی برافیرز . عمرو بن العاص ده کندیلرینه تکلیف اولونان جزیه نك مقدارنی صوران برینه شویله جواب ویرمشدی ؛ سز ، بزم خزینه مزسکز . احتیاجمز جوغالیرسه فضله آلیرز، آزالیرسه سزدن آزاسته مکه باشلارز .» ایکنجی جزء : صفحه ۱۹

ایشته مؤلف یرنده اولمایان بوسوزلریله عربلرک و بنی امیه نك خلقک اموالنه ایسته دکری کی تصرف ایتدکرینه واملاک واعراض عمومیه نك کندیلرینه مباح بولوندوغی ظننه دوشدکرینه استدلال ایتک ایسته یور . «دوام ایدمک»

العرب والعربیه

بهما صلح الامة الاسلامیه

هندستانده علیکده شهرنده کائن دارالفنون اسلامینک عربجه معلمی یغدادلی عبدالحق اعظمی نامنده کی ذات طرفندن تألیف ایدیلش بر رساله در . رساله نك موضوعیه مؤلف محترمک مقصدی رساله نك اسمندن پك کوزل آکلاشیلیور . اثرک باش طرفلری عالم اسلامک دوچار اولدینی ضعفی و بونک نتیجه سی اوله رق اوغرادینی فلاکتلری ایضاح ایدیور . صوکر! عالم اسلامک اصلاحیه اهالی اسلامیه نك طریق مدینته ایصالی خصوصنده اتحاد ایدیلش اولان چاره لرک فائده لی برنتیجه ویره مدیکنی سویلیور .

بعض وسیله لر بوله رق انکلیزلره ثنا خوانلغی ده اونوتمه یور . مؤلف محترمک فکرینه کوره بالعموم اهالی اسلامیه نك یکانه چاره صلاحی ایکی جهته منحصردر :